

4.9.2020

Zonta International Piiri 20 Naisten oikeuksien toimikunnan kannanotto Huskurage – Kotiturva -toimintalinjasta

Mariehamn Zonta Club r.f. esittää 10.10.2020 pidettävälle Zonta International Piiri 20 ry:n piirikokoukselle, että Piiri 20 päättää jatkuvana osana ZONTA SAYS NO TO VIOLENCE AGAINST WOMEN -kampanjaa toimia HUSKURAGE-KOTITURVA lähettiläänä kerhojensa kautta, jotta moni taloyhtiö ottaisi käyttöönsä HUSKURAGE-KOTITURVA toimintalinjan auttaakseen asukkaitaan toimimaan, jos naapuri on vaarassa.

HUSKURAGE-KOTITURVA toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä ja estää lähisuhdeväkivaltaa tarjoamalla naapureille toimintatapoja tilanteen sitä vaatiessa. Nämä toimintatavat on kiteytetty kolmeksi toimintamalliksi. Jos asukas on huolissaan naapurissa epäilystä vaaratilanteesta, häntä kehoitetaan:

1. Koputtamaan naapurin ovea.
2. Hakemaan tarvittaessa toisia naapureita avuksi.
3. Soittamaan poliisille. Akuuteissa ja uhkaavissa tilanteissa kehoitetaan aina ensisijaisesti soittamaan poliisille.

Kannanotto: ZI Piiri 20 Naisten oikeuksien toimikunta ei suosittele, että ZI Piiri 20 ryhtyy HUSKURAGE-KOTITURVA toimintamallin lähettilääksi.

Perustelut:

Toimikunta on selvittänyt Huskurage-hankkeen toimintaperiaatteita, sen käyttöönottoa Suomessa tähän mennessä ja hankkeen saamaa palautetta Ruotsissa sekä keskustellut aloitteesta useassa kokouksessaan.

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisevä työ on osa Zonta-järjestön ydintoimintaa. Koronakriisin aikana on käynyt ilmi, että väkivalta kodeissa on lisääntynyt ja siinä mielessä aloite on erittäin ajankohtainen ja kannatettava.

Toimikunta katsoo kuitenkin, että HUSKURAGE-KOTITURVA toimintamallin kehoitus koputtaa naapurin ovea voi saattaa koputtajan vaaraan joko heti koputustilanteessa tai myöhemmin, jos väkivallan tekijä kohdistaa koputtajaan esim. jotain kostotoimia. Suomen viranomaiset eivät suosittele akuuttiin väkivaltaan puuttumista.

Tätä kantaa tukee myös esim. Ruotsissa toimiva ROKS-järjestö (Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige = Ruotsin naisten ja tyttöjen auttava puhelin -toiminnan kattojärjestö). Heidän kantaa ottava artikkelinsa ”Ring inte på hos din granne för att stoppa våld i hemmet” on luettavissa osoitteessa: <https://www.roks.se/nyheter/debatt-ring-inte-pa-hos-din-granne-att-stoppa-vald-i-hemmet>.

Toimikunta totesi, että ihmisten välinpitämättömyys on tänään suuri ongelma. Se ei koske ainoastaan perheväkivaltaa, vaan kaikkia tilanteita, jossa kanssaihmiset tarvitsisivat apua, mutta ohikulkijat eivät sitä tarjoa. ZI Piiri 20 voisikin luoda oman kampanjan koti- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi, jossa kansalaisia informoitaisiin ja kehoitettaisiin toimimaan naapureina niin, että viranomaiset saavat tiedon

4.9.2020

oletetusta väkivaltilanteesta, mutta kuitenkin niin, etteivät ilmoittaja tai muut sivulliset joudu itse väkivallan kohteeksi.

Toimikunnan keskustelussa pohdittiin, voisiko Piiri 20 toteuttaa kampanjan, jossa sen sijaan, että kehottaisimme suoraan puuttumaan väkivaltilanteisiin, voisimme panostaa informaation levittämiseen taloyhtiöihin esim. viestillä ”Välitä – älä sulje silmiäsi” ja ”Tämä on väkivaltaton taloyhtiö”. Samalla informoisimme, mihin voi ja pitää ottaa yhteyttä, kun on vahva epäily, että naapurissa aikuiset tai lapset ovat vaarassa. Tavoitteena tulisi olla taloyhtiön yhteisöllisyyden ja toisista huolehtimisen kehittäminen valvonnan sijasta.

Toimikunta muistuttaa myös, että – Ruotsin kokemusten mukaan – viranomaisia on aina myös informoitava kampanjoista, jotta ne ovat tietoisia kansalaisten aktivoitumisesta tietyillä alueilla. Kampanja tulisi toteuttaa yhteistyössä eri viranomaistahojen ja muiden toimijoiden kanssa selvittäen miten kansalaiset voivat toiminnallaan täydentää viranomaistoimintaa ja miten voimme vahvistaa nykyisiä rakenteita.

Toimikunta käytti valmistelussaan jäsenistönsä asiantuntemusta mm. poliisityön ja kuntahallinnon alueelta sekä keskusteli lastensuojelun kontaktien kanssa.

Mikäli Piiri 20 harkitsee tämänkaltaisen kampanjan toteuttamista, on toimikunta valmis aloittamaan käytännön valmistelut asian etenemiseksi.